

Total number of printed pages-15

3 (Sem - 1/CBCS) CHE HG/RC

2022

CHEMISTRY

(Honours Generic / Regular Elective)

Paper : CHE-HG/RC-1016

(Atomic Structure, Bonding, General Organic Chemistry and Aliphatic Hydrocarbons)

Full Marks : 60

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer **any seven** from the following questions : $1 \times 7 = 7$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যিকোনো সাতোটাৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) What is meant by orthogonal wave function ?

অর্থগনেল তৰংগ ফলন মানে কি বুজা ?

- (b) Express 1D in coulomb meter.

1D ক কুলম্ব মিটাৰ এককত প্ৰকাশ কৰা।

Contd.

- (c) Using VSEPR rule predict the shape of SF_4 .

VSEPR তত্ত্ব প্রয়োগ করি SF_4 যৌগটোর আকৃতি নির্ণয় করা।

- (d) Arrange the following compounds in increasing polarity :

তলত দিয়া যৌগসমূহক ধৰ্মীয়তার উপরক্রমত সজোৱা—

(i) 1,2-dichlorobenzene

1,2-ডাইক্লোবেনজিন

(ii) 1,3-dichlorobenzene

1,3-ডাইক্লোবেনজিন

(iii) 1,4-dichlorobenzene

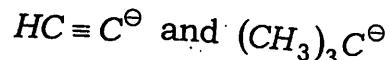
1,4-ডাইক্লোবেনজিন

- (e) How many spectral lines will be produced in the spectrum of H-atom when an electron jumps from 5th energy level ?

হাইড্রোজেন পরমাণুর ইলেকট্রনটো পঞ্চম শক্তিকক্ষের পৰা ভূমিক্রম অৱস্থালৈ সংক্রমিত হ'লে কিমান সংখ্যক বৰ্ণালী বেখা পোৱা যায় ?

- (f) Out of the following anions, which is more stable and why ?

তলত দিয়া আয়নবোৰ কোনটো বেছি সুস্থিৰ আৰু কিয় ?

- (g) Why is $AlCl_3$ covalent, while AlF_3 is ionic ?

$AlCl_3$ যৌগটো সহযোজী, কিন্তু AlF_3 যৌগটো আয়নীয়। ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Out of NH_3 and NF_3 which molecule has higher dipole moment ?

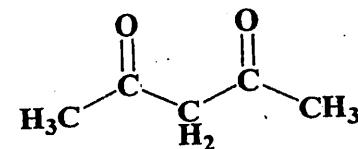
NH_3 আৰু NF_3 অনুদুটাৰ ভিতৰত কোনটো অনুৰ দ্বিমেৰু ভামক বেছি হ'ব ?

- (i) Define Madelung constant.

মেডেলাং প্ৰকৰণ সংজ্ঞা দিয়া।

- (j) Write down the tautomeric form of the following compound :

তলত দিয়া যৌগটোৰ টটমেৰিক কৃপটো লিখা :

- (k) Write down the energy expression of an electron in the 3rd shell of an H-atom ?

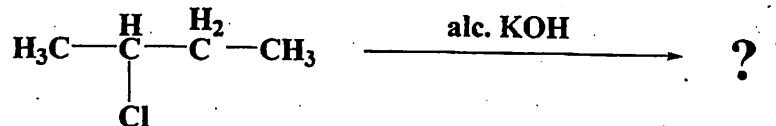
হাইড্রোজেন মৌলৰ তৃতীয় কক্ষত থকা ইলেক্ট্ৰনটোৰ শক্তিৰ প্ৰকাশ বাশিটো লিখা।

- (l) Draw the chair and boat conformations of cyclohexane.
- চাইক্রহেক্সেন চকী আৰু নাওঁ অনুৰূপতা অংকন কৰা।
2. Answer the following : (any four) $2 \times 4 = 8$

তলত দিয়াৰোৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) Write down the major product of the following reaction :

তলত দিয়া বিক্রিয়াটোৰ মুখ্য বিক্রিয়াজাত যৌগটো লিখা আৰু তাৰ নামটো উল্লেখ কৰা।

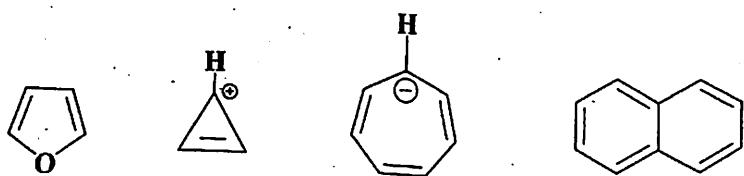

- (b) Calculate de Broglie wavelength of an electron accelerated through a potential difference of 10^6 V .

10^6 V বিভব পার্থক্যত গতি কৰি থকা ইলেক্ট্ৰন এটাৰ দ্য-ব্ৰয়লি তৰংগদৈৰ্ঘ্য কিমান হ'ব গণনা কৰা।

- (c) Identify the following compounds as aromatic, anti-aromatic and non-aromatic.

তলত দিয়া যৌগৰোৱক এৰ'মেটিক, এন্টি-এৰ'মেটিক আৰু নন-এৰ'মেটিক হিচাপে চিহ্নিত কৰা :

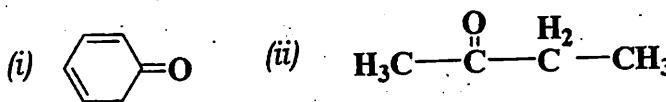

- (d) A particle having a wavelength $4 \times 10^{-4} \text{ cm}$ is moving with a velocity of 100 cm/sec . Calculate the mass of the particle.

এটা পদাৰ্থৰ তৰংগদৈৰ্ঘ্য $4 \times 10^{-4} \text{ cm}$ আৰু গতিবেগ 100 cm/sec হ'লে, তাৰ ভৰ নিৰ্ণয় কৰা।

- (e) Write the enolic forms of the following :

তলত দিয়া যৌগৰোৱৰ ইন'লিক গঠন সংকেতবিলাক লিখা :

- (f) What is specific rotation? Give the mathematical equation for calculating specific rotation.

নিৰ্দিষ্ট ঘূৰ্ণন মানে কি বুজা ? নিৰ্দিষ্ট ঘূৰ্ণন নিৰ্ণয় কৰাৰ বাবে গাণিতিক সূত্ৰটো লিখা।

- (g) Write two differences between atomic orbitals and molecular orbitals.

পাৰমাণবিক অৰবিটেল আৰু আণৰিক অৰবিটেলৰ মাজত দৃটা পার্থক্য লিখা।

- (h) Though B-F bond is polar, BF_3 is non polar. Explain.

যদিও B-F বান্ধনি ধ্ৰুৰীয় হয়, BF_3 অণুৰ অধ্ৰুৰীয়। ব্যাখ্যা কৰা।

3. Answer **any three** of the following :

$$5 \times 3 = 15$$

তলত দিয়াবোৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Find the

- (i) frequency, and
- (ii) wavenumber of the 2nd line in the Balmer series in CGS unit.

$$2.5 + 2.5 = 5$$

Balmer শ্রেণীৰ দ্বিতীয় বেখাৰ

- (i) কম্পনাংক, আৰু
- (ii) তৰংগসংখ্যা CGS এককত নিৰূপণ কৰা।

(b) Distinguish between bond moments and dipole moment of a molecule. The dipole moment of HF molecule is $1.91D$ and the bond distance is $0.92\text{\AA}$. Calculate the percentage ionic character of HF.

$$1+4=5$$

এটা অণুৰ বাস্তৱি ভামক আৰু দিমেৰ ভামকৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা। HF অণুৰ দিমেৰ ভামক $1.91D$ আৰু বাস্তৱি দৈৰ্ঘ্য $0.92\text{\AA}$ HF অণুৰ শতকৰা আয়নীয় গুণ নিৰ্গত কৰা।

(c) Draw the Born-Haber cycle for NaCl using the following data and calculate

$$\Delta H_f^o(\text{NaCl}) :$$

$$3+2=5$$

$$U_0 = -75 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_{1E}^o(\text{Na}) = 496 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_{EA}^o(\text{Cl}) = -349 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$\Delta H_A^o(\text{Cl}) = 242 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_A^o(\text{Na}) = 108 \text{ kJ mol}^{-1}$$

NaCl অণুৰ বাবে ব'ৰ্গ-হৰোৰ চক্ৰটো অংকন কৰা আৰু
তলত দিয়া মানবিলাক্ষ পৰা $\Delta H_f^o(\text{NaCl})$ নিৰ্গত কৰা :

$$U_0 = -75 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_{1E}^o(\text{Na}) = 496 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_{EA}^o(\text{Cl}) = -349 \text{ kJ mol}^{-1}$$

$$\Delta H_A^o(\text{Cl}) = 242 \text{ kJ mol}^{-1},$$

$$\Delta H_A^o(\text{Na}) = 108 \text{ kJ mol}^{-1}$$

- (d) (i) How many radial nodes are present in the following wave function ?

1+1=2

তলত দিয়া তরংগফলন বিলাক্ষ রেডিয়েল মোডছ
কিমানটো থাকিব ?

(a) $n=4, l=2$

(b) $n=3, l=1$

- (ii) Sketch the orbitals for $n=3, l=2$.

3

$n=3, l=2$ হ'লে অবিটেল বিলাক অংকন কৰা।

- (e) Draw Newman projection formula of conformers of *n*-butane. Arrange them in increasing order of energy.

4+1=5

বিটেনের অনুক্রমীযোৰৰ বাবে নিউমেন অভিক্ষেপন
অংকন কৰা আৰু সিহতক শক্তিৰ উৎৰক্রমত সজোৱা।

- (f) What is oxymercuration-demercuration reaction ? Draw the mechanism of the reaction by considering a suitable example.

1+4=5

অক্সিমাৰকিউৰেচেন-ডিমাৰকিউৰেচেন বিক্ৰিয়া কি হয় ?
এটা উদাহৰণ উল্লেখ কৰি উক্ত বিক্ৰিয়াটোৰ ক্ৰিয়াবিধি
বৰ্ণনা কৰা।

- (g) Write notes on :

2.5+2.5=5

টোকা লিখা :

- (i) Saytzeff's rule

চেইটজেফ নীতি

- (ii) Huckel rule of aromaticity

এৰ'মেটিছিটিৰ হকেলৰ নীতি

- (h) Show the product of ozonolysis reaction by considering pent-2-yne as an example. Mention the steps involved in the process.

2+3=5

pent-2-yne ৰ অ'জন্লাইছি বিক্ৰিয়াটোৰ
বিক্ৰিয়াজাত যৌগটো লিখা। উক্ত বিক্ৰিয়াটোৰ
ক্ৰিয়াবিধি উল্লেখ কৰা।

4. Answer the following : (any three)

10×3=30

- (a) Give the detailed account of Fajan's theory to explain the partial covalent character in ionic compounds. Using Fajan's rule explains the trend in solubility of silver halides. Also explain the trends in bond lengths of the following silver halides :

$AgCl$ (277 pm), $AgBr$ (289 pm) and AgI (281 pm)

5+2.5+2.5=10

আয়নিক বাস্ফনির আংশিক সহযোজী ধর্ম কেনেকৈ ফাজানছ নীতিসমূহে ব্যাখ্যা কৰে, উল্লেখ কৰা। ফাজানছ নীতিসমূহ প্রয়োগ কৰি ছিলভাৰ হেলাইডৰ দুৱনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা। তলত দিয়া ছিলভাৰ হেলাইড বিলাকৰ বাস্ফনি দৈৰ্ঘ ব্যাখ্যা কৰা।

$AgCl$ (277 pm), $AgBr$ (289 pm) and AgI (281 pm)

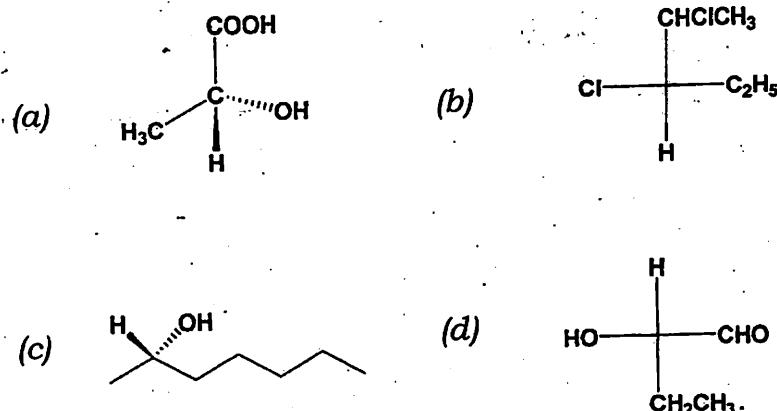
- (b) Using LCAO show how two 1s atomic orbitals may be combined to obtain different molecular orbitals. Draw the probability function for the bonding and antibonding molecular orbitals. Mention the differences between bonding molecular orbitals and antibonding molecular orbitals.

$$2+3+5=10$$

পাৰমাণৱিক অৰবিটেলৰ বৈধিক মিলন নীতি প্রয়োগ কৰি কেনেকৈ দুটা 1s পাৰমাণৱিক অৰবিটেল লগ হৈ বিভিন্ন আণবিক অৰবিটেল গঠন হয়, বুজাই লিখা। বন্ধন আৰু প্ৰতিবন্ধন আণবিক অৰবিটেলৰ সন্তাৱনা ফলন অংকন কৰা। বন্ধন আৰু প্ৰতিবন্ধন আণবিক অৰবিটেলৰ পাৰ্থক্যবোৰ লিখা।

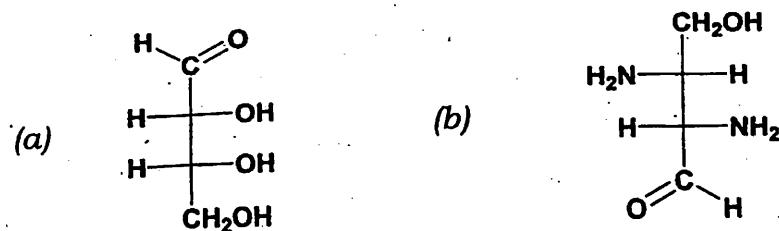
- (c) (i) Assign R/S designation of the following compounds : 4

তলত দিয়া যোগবোৰৰ R/S চিহ্ন নিৰাপণ কৰা।

- (ii) Assign D, L designation for the following compounds : 2

তলত দিয়া যোগবোৰৰ D, L চিহ্ন নিৰাপণ কৰা :

ପାତ୍ର କଲ୍ୟାନ୍‌କ୍ଷେତ୍ର

(a) Mesomeric effect

﴿كَلِمَاتٍ مُّبَارَكَةٍ﴾ : ﴿أَعْلَمُ بِهَا أَنَا﴾

$$2.5 \times 2 = 5$$

ପାଇଁ କାହାର ମାତ୍ରା ଏହିର ମାତ୍ରା ହେଉଥିଲା ।

Discusses the Markowinikoffs and anti-Markowinikoff's addition of HBr to propene. Justify the observed behavior.

۱۴۰۰، حکایت علامہ اقبال

Explains Kolbe and Wurtz reaction or the synthesis of alkanes taking suitable example.

ମାତ୍ରାକଣ୍ଠ ପ୍ରମୁଖ

(c) Zero overlap

କାନ୍ତିଲାଲ

b) Negative overlap

(1) (2)

(1) (2)

(ii) Assign cis-trans and E/Z notation for the following:

$$\text{CH}_3 \quad \text{C}_2\text{H}_5$$

$\diagdown$

$$\text{H} = \text{C} \quad \diagup$$

$$\text{H} \quad \text{H}_3\text{C}$$

(g)

$$\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ | \\ \text{H}-\text{C}=\text{C}-\text{H} \\ | \quad | \\ \text{H} \quad \text{CH}_3 \end{array}$$

(v)

१८४

the characteristics of the following:

Using the idea of hybridization draw the shapes of BeF_2 and BCl_3 .

(b) (Z)-Pent-2-ene

(a) (2R,3S) - tartaric acid

Given suitable orbital overlap diagram, explain the following:

گولاف چلچله چلچله چلچله

5

draw the shapes of

12 G/RC/G

(a) Positive overlap

(ii) Giving suitable orbital overlap diagram, explain the following:

- (b) Inductive effect
আবেশী প্রভাব
- (c) Hyperconjugative effect
অতিসংযুক্তি প্রভাব
- (ii) Write the limitation of Bohr's atomic theory. What is the difference between radial wave function and angular wave function ? $3+2=5$
বৰ'ৰ পৰমাণু আহিৰ আসোৱাহসমূহ লিখা।
ব্যাসাৰ্ধিক তৰংগ ফলন আৰু কৌণিক তৰংগ ফলনৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।
- (g) (i) The ionization energy of rubidium and silver are respectively 4.18 eV and 7.57 eV . Calculate the ionisation energies of an H-atom with its electron in the same orbitals as in these two atoms and account for the difference in values. 5
ৰ'বিডিয়াম আৰু ছিলভাৰ মৌল দুটাৰ আয়নীকৰণ এনথালপি ক্ৰমে 4.18 eV আৰু 7.57 eV ।
উপৰোক্ত মৌল দুটাৰ দৰে একে অৰবিটেলত যদি হাইড্ৰজেন মৌলৰ এটা ইলেকট্ৰন থাকে,
তেওঠা হ'লে হাইড্ৰজেন মৌলটোৰ আয়নীকৰণ এনথালপি উলিওৱা আৰু মান দুটাৰ পাৰ্থক্য নিৰ্কপণ কৰা।
- (ii) State and explain Hund's rule of maximum multiplicity. 3
হণ্ডৰ সৰ্বোচ্চ গুণিতক নীতিটো উল্লেখ কৰা আৰু
ব্যাখ্যা কৰা।
- (iii) Calculate the velocity of a moving electron in the 2nd orbit of He^+ ion. 2
 He^+ আধানৰ দ্বিতীয় অৰ্বিটেলত থকা ইলেক্ট্ৰন
এটাৰ গতিবেগ নিৰ্ণয় কৰা।
- (h) (i) Write the differences between diastereomers and enantiomers. 4
ডাইঅস্টেরিওমাৰ আৰু ইনানছিঅমাৰৰ পাৰ্থক্য
লিখা।
- (ii) Write short notes on : $3+3=6$
চমু টোকা লিখা :
 (a) Meso compound
মেছ' যৌগ
 (b) Chirality in alkenes
এলকিনৰ কিৰেলিটী